Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Maj/juni 2018
Institution	HF & VUC Nordsjælland
Uddannelse	HF-enkeltfag
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Katrine Larsen (Forløb 2, 3, 5, 7) Sika Steenholdt Thrane (Forløb 9, 10, 11, 13, 14, 17) Marta Winge (Forløb 1, 4, 6, 8, 12, 15, 16)
Hold	3gdaafh3

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Introduktion til Dansk
Titel 2	Læsekursus, studieteknikker og grammatik
Titel 3	Selvvalgt værk 1 – læst i forbindelse med forløb 2
Titel 4	Hævn (værk 1)
Titel 5	Retorik og argumentation
Titel 6	Billedsprog
Titel 7	Romantik og romantisme
Titel 8	Det moderne gennembrud (værk 2)
Titel 9	Hvem er jeg? Portrætartiklen som genre
Titel 10	Den diskuterende artikel
Titel 11	Spotlight på sprog
Titel 12	Samtaleanalyse
Titel 13	Realisme og modernisme (værk 3)
Titel 14	Selvvalgt værk 2 – læst i forbindelse med forløb 12: Realisme og modernisme
Titel 15	Journalistik

Titel 16	Nyeste litteratur
Titel 17	Holberg og repetition af kunst- og folkeeventyr

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 1	**Introduktion til dansk**
Indhold	**Fagtekster:** Birgitte Darger et. al: *Begreb om dansk*; Systime, flg. afsnit: "I gang med tekster": https://begrebdansk.systime.dk/?id=p176 Ole Schultz Larsen: *Håndbog til dansk*, Systime, flg. afsnit: "Fakta og fiktion": https://hbdansk.systime.dk/?id=p238 "Oversigt over fakta- og fiktionskoder – film og tv": https://hbdansk.systime.dk/?id=c1021 "Sproglige billeder": https://hbdansk.systime.dk/?id=p188 "Retorik": https://hbdansk.systime.dk/?id=p204 "Litteratur": https://hbdansk.systime.dk/?id=p124 (minus "Litterære metoder") Det danske filminstitut: "filmleksikon", filmcentralen.dk, flg. afsnit: "Dramaturgi": http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmens-dramaturgi "Filmiske virkemidler": http://filmcentralen.dk/grundskolen/filmsprog/filmiske-virkemidler **Tekster til analyse:** Naja Marie Aidt: "Torben og Maria", fra *Bavian* (2006) Naja Marie Aidt: "Søndag", *Bavian* (2006) (skriftlig analyse) Tove Ditlevsen: "Barndommens Gade", fra *Lille Verden* (1942) Yahya Hassan: "Barndom", fra *Yahya Hassan* (2013) Pia Juul: "Min mors stemme", fra *Dengang med hunden* (2005) Kerren Lumer-Klabbers: *Lukkede øjne* (2014) (kortfilm) Lars Løkke Rasmussen: tale ved mindehøjtideligheden foran den franske ambassade 15.11.2015 efter terrorangrebene mod Paris Åsne Sejerstad: "Barfodet i Damaskus", i: Politiken, 08.05.2011
Omfang	14 lektioner a 45 minutter
Særlige fo-kus-Punkter	**Kernestof**: Introducerende arbejde med flg. fra alle tre stofområder (det sproglige, litterære og mediemæssige): - genrebegreber - fakta- og fiktionstekster - fakta- og fiktionskoder - billedsprog (stilistik) - retorisk analyse - dokumentartekster - filmanalyse - litteraturanalyse **Faglige mål:** Introduktion til danskfagets tre søjler (sprog, litteratur, medier), det udvidede tekstbegreb, fakta- og fiktionskoder, billedsprog, retorisk analyse, filmanalyse og litteraturanalyse, indledende arbejde med forskellige danskfaglige tekster.

Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde og små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 2	**Læsekursus, studieteknikker og grammatik**
Indhold	**Primær litteratur:** Mygind, Annie & Winding, Stig: "*Læs bedre - træning, teknik og strategi*" (s. 36-41) (s. 52-70) (2003) Davidsen, Leif: "Ti minutter i vor tid" Lærerproduceret materiale om studievaner ud fra Heltberg, Eva, "*Studieteknik og arbejdsvaner*" (1995) Selvvalgte aviser **Værk**: et selvvalgt værk
Omfang	8 lektioner a 90 min.
Særlige fokus-punkter	- Forløbet søger at gøre kursisterne opmærksomme på deres egne læsefærdigheder samt give dem redskaber til, at de kan blive bedre og mere bevidste læsere. Udover at forbedre kursisternes læsefærdigheder søger forløbet også at gøre kursisterne studievante. - I forløbet arbejdes med læsehastighed, læseteknikker, forståelsesstrategier og almene studieteknikker. - Endvidere har der været et fokus på grammatik, hvor der er arbejdet med ordklasser, sætningsled og kommatering
Væsentligste arbejdsformer	Pararbejde, gruppearbejde, tavleundervisning, undervisning ved powerpoint, selvstændigt individuelt arbejde

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 3	**Selvvalgt værk nr. 1**
Indhold	• Sofie Schultz Hansen: Kristian Bang Foss: *Døden kører Audi* • Liza Israliova: David Solomons: *Min bror er en superhelt* • Boris Pahhota: Philip K. Dick: *Drømmer androider om elektriske får?* • Nick Bückmann Blume: Paulo Cuelho: *Alkymisten* • Mette Skovgaard Larsen: Max Lundgreen: *En pige en sommer* • Nadia Helene Arnesen: Jussi Adler Olsen: *Kvinden i buret* • Camilla Johansen: Dorthe Annette Hansen: *Den der tugter* • Michala Schmidt Mortensen: Sapran Hassna og Birgitte Wulff: *Forbandede Barndom* • Julie Bach Nielsen: John Green: *En flænge i himlen* • Martin Kjær Nielsen: Lars-Henrik Olsen: *Kampen om sværdet* • Michelle Maria Petersen: Hanne Strager: *Et beskedent geni* • Katja Woer Hansen: Stephen King: *Misery* • Britt Mandsberg: Dennis Jürgensen: *Kærlighed ved første hik* • Cecilie Lundsteen Jensen: Sanne Søndergaard: *Hell man* • Louise Linde Kristiansen: Linse Kessler og Michael Holbek: *Linse - Jeg gør hvad jeg vil* • Andre Ricardo Fosbæk: selfies Jussi Adler Olsen: *Fasandræberne* • Oliver Even Landgren: J.K Rowling: *Harry Potter og flammernes pokal* • Laila Ibrahim Uthman: Betty Mahmoody: *Ikke uden min datter* • Shekah Gawed Kazem Al-wali: *Kærlighed for begyndere* • Michelle Rosengaard: Dan Brown: *Tankados kode*
Omfang	Del af læsekursus, forløb 1

Særlige fokuspunkter	Værket er læst ifbm. Læsekursus, hvor værket er blevet brugt til at øve de forskellige læseteknikker. Forløbet er det første kursisterne havde, så det frie valg er baseret på, at de skulle vælge en bog de fandt interessant for at styrke deres læselyst. Endvidere skulle de vurdere bogen som letlæselig, så den var brugbar til at øve læsehastighed og de forskellige teknikker jf. titel 1. Efterfølgende danner den selvvalgte bog baggrund for et skriftligt produkt, hvor kursisterne udformede en personkarakteristik.
Væsentligste arbejdsformer	Selvstændigt arbejde, forskellige læseteknikker, skriftligt arbejde.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 4	**Hævn**
Indhold	**Fagtekster:** Johannes Fibiger og Gerd Lütken: *Litteraturens veje*, Systime, flg. afsnit: "Den norrøne digtning": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p36 "Æt og ære": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p67 "Sagatiden": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p73 "Sagaen som genre": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p74 "Middelalderen": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p37 "Folkeviserne": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p89 "Folkeeventyr": https://litteraturensveje.systime.dk/?id=p92 Mimi Sørensen og Mads Rangvid: *Brug litteraturhistorien*, Systime, flg. afsnit: "Folkevisens flade personer og voldsomme temaer": https://bl.systime.dk/?id=p153 "Ridderviser og trylleviser: en farlig overgang": https://bl.systime.dk/?id=p268 "Riddervisens ære og hævn: "Torbens datter": https://bl.systime.dk/?id=p151 **Tekster til analyse:** Ukendt forfatter: *Ravnkel Frøjsgodes Saga* (ukendt årstal) (værk) Ukendt forfatter: *Bjergmandens karl* (ukendt årstal) Ukendt forfatter: *Torbens datter* (ukendt årstal) William Shakespeare: af *Romeo og Julie* (uddrag fra 2. akt, Romeo og Julie mødes i Capulets have) (verdenslitteratur i oversættelse) Cédric Prévost: *Skin* (2013), (kortfilm) Susanne Bier: *Hævnen* (2010) (film, medieværk)
Omfang	22 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det litterære stofområde:* - Folkevise - Folkeeventy - Litterært værk: Ukendt forfatter: *Ravnkel Frøjsgodes Saga* (ukendt årstal) *Det mediemæssige stofområde:* - Medieværk: Susanne Bier: *Hævnen* (2010) **Faglige mål:** - Litteraturhistorisk og genre-orienteret arbejde med tekster af forskellige genrer (saga, folkevise, folkeeventyr, skuespil) - Værkanalyse, litterært værk og medieværk - Filmanalyse, dramaturgi, filmiske virkemidler
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde, mundtlige oplæg og små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 5	**Retorik og argumentation**
Indhold	**Primær litteratur:** - Anders Fogh Rasmussens tale ved årsdagen for Danmarks befrielse 2004 - Lars Løkke Rasmussens nytårstale 2017 - Vibeke Manniche, "Aggressive medier giver aggressive børn", BT, juli 2001 - Uddrag (0:00- 30:00 min) "Duellen" mellem Helle Thorning Schmidt og Lars Løkke Rasmussen ved valget 2015 - Uddrag af Ulla Dahlerups tale ved Danskfolkepartis årsmøde 2003 (fra Begreb om dansk – antologi 2009 s. 98) - Fremførelsen af Lars Løkkes nytårstale 2017 – https://www.youtube.com/watch?v=ikdkuT2UhIw&t=20s - Uddrag af Barack Obamas sidste tale ved White House Correspondents' Dinner (00:00- 02:00, 32:00- 32:37) - https://www.youtube.com/watch?v=NxFkEj7KPC0 - Uddrag af Donald Trumps udtalelse i forbindelse med skyderier i Las Vegas okt. 2017 (00:00 - 01:44) - https://www.youtube.com/watch?v=pY4K4U9TtX8 **Sekundær Litteratur:** Reklame: Jolly cola, "Computer", 1993 : https://www.youtube.com/watch?v=n6uViL8m9wg Reklame: Realkredit Danmark, "Én anbefaling", 2013: https://www.youtube.com/watch?v=b87v-6X7nQs Reklame: Danske Bank, "A New Normal Demands New Standards", 2012: https://www.youtube.com/watch?v=n-pZj_cPBvw De ovenstående reklamefilm er brugt til at stilladsere indenfor appelformer. **Teori:** Håndbog til dansk, retorik, (2015), (s.150-56) - De tre talegenrer, Ciceros pentagram, disposition, appelformer. Håndbog til dansk, argumentation, (2015), (s. 157-167) – Toulmins argumentationsmodel, argumenttyper (årsag, klassifikation, motivation, sammenligning, autoritet, erfaring), fejltyper og argumentkneb (postulat, at gå efter manden, glidebaneargument, stråmandsargument), ordvalgsargumenter. Lærerproduceret materiale om mundtligt fremførelse af taler/oplæg med udgangspunkt i "Faglige forbindelser i dansk" (s.195-200).
Omfang	16 lektioner a 90 min.
Særlige fokuspunkter	- At give kursisterne redskaber til at kunne analysere forskellige elementer af argumentation, både på enkeltargumentniveau og igennem en længere tekst eller tale. - Opøve en bevidsthed omkring sproglige virkemidler og stilfigurer i egen og andres sprogbrug.

	- Endvidere har der i forløbet været fokus på mundtlighed (deres egne fremførelser såvel som andres), i den forbindelse har kursuterne bl.a. selv produceret en kort lejlighedstale.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, skriveøvelser, tavleundervisning, mundtlige oplæg i grupper, pararbejde.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 6	**Digte og billedsprog**
Indhold	**Fagtekster:** *Lyrik – når sproget spiller*, Systime, flg. afsnit: "Intro til lyrik": https://lyrik.systime.dk/?id=p219 "Lyrik – en analysemodel": https://lyrik.systime.dk/?id=p234 "Teori – troper": https://lyrik.systime.dk/?id=p146 "Teori – komposition": https://lyrik.systime.dk/?id=p196 ***Supplerende***: *Litteraturportalen*, Gyldendal: www.litteraturportalen.gyldendal.dk (om Tom Kristensen, Morten Nielsen, Michael Strunge, Søren Ulrik Thomsen) **Tekster til analyse:** Johannes V. Jensen: "Danmarkssangen", fra *Aarets Højtider* (1925) (kanon) Tom Kristensen: "Nat i Berlin" (1921), fra *Verdslige Sange* (1927) (kanon) Morten Nielsen: "Øjeblik" (1944), fra *Efterladte digte* (1945) Michael Strunge: "POLAROID PARANOID", fra *SKRIGERNE* (1980) Edith Södergran: "Dagen blir kølig…", fra *Digte* (1916) Søren Ulrik Thomsen: "Levende", fra *City Slang* (1981)
Omfang	12 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det sproglige stofområde:* - Stilistik *Det litterære stofområde:* - Digtanalyse med fokus på billedsprog - Litteraturhistorie/forfatterskaber (i mindre grad) **Faglige mål:** - Analyse og fortolkning af digte med fokus på billedsprog
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde, små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 7	**Romantik og romantisme**
Indhold	**Primær litteratur:** - Adam Oehlenschläger, "Guldhornene" (1803) - Casper Friedrich, "Munken ved havet" (1808-1810) - A.W. Schack von Staffeldt, "Indvielsen" (1804) - H.C. Andersen, "Danmark mit fædreland" (1850) - N.F.S. Grundtvig, "Danmarks trøst" (1820) - N.F.S. Grundtvig, "Det er så yndigt at følges ad for to" (1855) - Thomasine Gyllembourg, "Den lille Karen" (1830) - Peter Faber, "Sikken voldsom trængsel og alarm" (1848) - H.C. Andersen, "Skyggen" (1847) - St. St. Blicher, uddrag af "Brudstykker af en landsbydegns dagbog" (1824) fra i-bogen "*Litteraturhistorien på langs og på tværs*" (2012) ISBN: 978-87-616-4229-5. - H.C. Andersen "Klokken" (1845) **Sekundær litteratur:** - Uddrag (00:00-20:00) af dokumentaren "1800-tallet på vrangen – Guld, Hor og Romantik" fra DR2 (2007) - Youtube-video om romantikken, produceret af Rather Homemade (2014): https://www.youtube.com/watch?v=bMeBVNkgBmM&t=1s - Lærerproduceret materiale om romantik, universalromantik og nyplatonisme ud fra i-bogen "*Litteraturens veje*", ISBN: 9788761627179 - Om biedermeier og romantisme i i-bogen "*Litteraturhistorien på langs og på tværs*" (2012), ISBN: 978-87-616-4229-5. - NATASJA "Giv mig Danmark tilbage" (2007) https://www.youtube.com/watch?v=NONnUBKcNZI (Brugt overfladisk som perspektiveringstekst) - "Grundtvig i Rytteriet" (2012): https://www.youtube.com/watch?v=GYy0APQL2Bk (brugt i præsentationen af Grundtvig).
Omfang	14 lektioner a 90 min.
Særlige fokuspunkter	- Forløbet søger at styrke kursisternes litteraturhistoriske viden med fokus på romantikken. - I forløbet arbejdes både med episke og lyriske tekster, hvor redegørelse, analyse, fortolkning og perspektivering øves. Særligt er der fokus på den litteraturhistoriske perspektivering og begreber fra romantikken (idealisme, dualisme, organismetanke, panteisme, universalromantik, nyplatonisme, nationalromantik, biedermeier og romantisme).
Væsentligste arbejdsformer	Individuelt arbejde, pararbejde, læreroplæg, tavleundervisning,

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 8	**Det Moderne Gennembrud**
Indhold	**Fagtekster:** *Rather homemade*, om Det Moderne Gennembrud: https://www.youtube.com/watch?v=BqHK5gUqzus Tinne Serup Bertelsen et. al: *Litteraturhistorien på langs og på tværs*, Systime, flg. afsnit: "Livssyn og syn på litteraturen": https://litthist.systime.dk/?id=p139 "Skrivesprog og stil": https://litthist.systime.dk/?id=p140 "Det moderne gennembruds temaer": https://litthist.systime.dk/?id=p142&L=0 Til værklæsning af *Frøken Julie*: Sissel Worm Glass: "Frøken Julie i danskundervisningen", i August Strindberg: *Frøken Julie*, oversat af Sven Holm, Dansklærerforeningen 2015, s. 122-137 (om det naturalistiske drama, scenografi og miljøskildring, sproget, sproghandlinger, status, personkarakteristik og skuespil, forestillingsbilleder) *Litteraturportalen*, Gyldendal, om August Strindberg, litteraturportalen.dk Tv-dokumentar om opsætning af *Frøken Julie* på Dramaten i Stockholm i 2005 med Maria Bonnevie og Mikael Persbrandt i hovedrollerne (SVT/NRK)): - https://www.youtube.com/watch?v=NdkKnyBYKw4 - https://www.youtube.com/watch?v=iAlL3XDEzp4 **Tekster til analyse:** Herman Bang: "Fattigliv", i: *National Tidende* (19.12.1880) (kanon) Herman Bang: af *Ludvigsbakke* (1896) (uddrag) Herman Bang: "Pernille", i: *Tunge Melodier* (1880) Henrik Pontoppidan: "Naadsensbrød" (1885) (kanon) Amalie Skram: af *Constance Ring* (1885) (uddrag) Suzanne Brøgger: af *Kærlighedens Veje og Vildveje* (1975) (uddrag) (perspektiv) August Strindberg: *Frøken Julie* (1889) (værk) Linda Wendell: *Julie* (2011) (perspektiv) Supplerende: Romantik vs. det moderne gennembrud – malerier: - Jørgen Sonne: *Landlig scene* (1848) - H.A. Brendekilde: *Udslidt* (1889) Impressionismen i malerkunsten – som perspektiv til *Ludvigsbakke*: - Claude Monet: *Boulevard des Capucines* - Auguste Renoir: *Bal au Moulin de la Galette*
Omfang	28 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det litterære stofområde:* - Tekster fra Det Moderne Gennembrud, ca. 1870-1900.

	- Værk: August Strindberg: Frøken Julie (1889) - Realisme-begrebet **Faglige mål:** - Analyse og fortolkning af tekster i en litteraturhistorisk ramme - Stilistisk skelnen mellem realisme, naturalisme og impressionisme. - Drama-analyse, herunder sproghandlinger, primært analyse af stykket som læsedrama og i mindre grad som skuespil. - Perspektivere samtidens debat i Det Moderne Gennembrud om kvindens rolle til hhv. 1970'erne og i dag.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde, mundtlige oplæg, kreative øvelser, små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 9	Hvem er jeg? Portrætartiklen som genre
Indhold	**Kernestof:** Louise Kidde Sauntved: "Henning den Heldige", 23.08.2009, 4. sektion. Berlingske Tidende
Omfang	6 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	At lære klassen at kende Introduktion til portrætartiklen – analyse af artikel med fokus på at finde eksempler på følgende elementer i en portrætartikel: fakta, reportage, journalistens holdningstilkendegivelser og citater. Diskussion af hvad de forskellige elementer tilfører genren samt en vurdering af artiklen ved hjælp af det retoriske pentagram **Skriftlig opgave**: Skriv en portrætartikel om sig selv i 3. person med ovenstående 4 elementer fra portrætartiklen. Fokus på vinkling, sprog samt genreforståelse i feedback.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, skriftligt arbejde – individuelt og i grupper.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 10	Den diskuterende artikel
Indhold	**Tekstmateriale**: Eksamenshæfte: Dansk A fredag d. 11. august 2017, skriftlig opgave 4: "Skriv en diskuterende artikel om mediernes ansvar, når de fremstiller kontroversielle personer. Som en del af din artikel skal du gøre rede for centrale synspunkter i Mediemaskinen fordømmer terrorister – men gør dem også til globale celebrities (tekst 6) og karakterisere måden, der argumenteres på. Diskuter synspunkterne, idet du inddrager andre perspektiver på debatten, som du finder på internettet." 1. Børsting m.fl: Til tasterne – skriftlighed i dansk: • Kap. 1: At skrive en artikel, side 8-10 • Kap 4: At redegøre og diskutere, side 50-55 og 62-69 2. Schulz Larsen: Håndbog i nudansk • repetition af kapitel 4.10 "Argumentation" (fra Katrine Larsen, forløb 2) • Introduktion til analysevejledning: "Retorisk analyse af meningsjournalistik", side 278-279 **Vejledninger (SST)**: • Overordnet vejledning til dansk stil – alle genrer • VEJLEDENDE skabelon til diskuterende artikel • Kort vejledning til analyse af argumentation
Omfang	13 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Repetition af argumentation samt introduktion til den diskuterende artikel med henblik på at kursisterne selv skriver en artikel. **Kernestof**: Forløb om skriftlighed. Tekstproduktion. **Faglige mål:** • Udtrykke sig skriftligt præcist, nuanceret og formidlingsbevidst • Beherske skriftsprogets normer for korrekthed og anvende grammatikkens og stilistikkens grundbegreber • Anvende centrale skriftlige fremstillingsformer (herunder redegørelse, diskussion, analyse og fortolkning) med formidlingsbevidsthed. • Analysere og vurdere primært ikke-fiktive tekster i alle medier • Navigere og udvælge information i skærmbaserede tekster med et fagligt fokus.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt skriftligt arbejde.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 11	**Spotlight på sprog**
Indhold	**Fagtekster:** Schultz Larsen: *Håndbog til dansk*, Systime, følgende afsnit: - Kap. 4: "Sprog" (Undtagen afsnit om "Polysemer og homonymer", Kap. 4.2: Sproglige billeder, Kap. 4,6: Rim og rytme, Kap. 4.9: Retorik, Kap. 4.10: Argumentation og Kap. 4.11: Diskursanalyse) - Analysevejledning: "Sproglig stilistisk analyse af litterære tekster" **Tekster til analyse:** Analyse af digte med fokus på ordklasser, sproglige figurer og tone - Gustav Munch Petersen: "det underste land" (1933) - Yahya Hassan:"DU KOMMER I HELVEDE MIN BROR" fra digtsamlingen YAHYA HASSAN (2013) Tekster fra Jan Sørensen: *Stilistisk analyse*, systime 2010: • Øvelsestekst: To ansøgninger, side 134-135 • Fadervor i tre udgaver, side 162-165 • To romanindledninger: Herman Bang: "Ved Vejen" (1886) vs. Henrik Pontoppidan: "Lykke-Peer" (1898), side 140-141 Peter Bichsel: "Et bord er et bord" (1969) **Små sproglige opgaver:** 1. Skrive digte om skolen ud fra ordets semantiske felter (situationsbestemt, begrebsmæssig og konnotationsbestemt) 2. Kommunikation, ord og kontekst (Øvelser om ords værdiladning, kontekstens betydning med henblik på analyse af Fadervor i tre udgaver) 3. Fra kancellistil til talesprog (Øvelser ud fra ordsprog og paragraftekst)
Omfang	25 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: Sprogiagttagelse, herunder grammatik og stilistik **Faglige mål:** At kunne lave en sproglig karakteristik. Det vil blandt andet sige analysere ordvalg, ordklasser, sætningskonstruktioner, tale- og skriftsprog, sproglige figurer og billedsprog.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning og små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 12	**Samtaleanalyse**
Indhold	**Fagtekster:** Birgitte Darger et al.: *Begreb om dansk*, Systime, flg. afsnit: "Sproghandlinger": https://begrebdansk.systime.dk/?id=p146&L=0 "Samarbejde, høflighed og undertekst": https://begrebdansk.systime.dk/?id=p145&L=0 "At tabe ansigt": https://begrebdansk.systime.dk/?id=p144&L=0 Studiemateriale fra opsætning af *Torben Toben* på Teatret ved Sorte Hest: om Line Knutzon og det absurde teater: http://www.sortehest.com/x/wp-content/uploads/2017/11/torben-toben-2018-skolemateriale-final-1.pdf (uddrag) **Tekster til analyse:** Helle Helle: "Søndag 15:10", fra *Rester* (1995) Line Knutzon: af *Torben Toben* (2000), scene 1, 2 og epilog (uddrag) Line Knutzon: *Torben Toben* (som skuespil), opsætning v. Maria W. Vinterberg på Teatret ved Sorte Hest (februar, 2018) August Strindberg: af *Fröken Julie,* i Birgitte Darger et. al.: *Begreb om dansk,* https://begrebdansk.systime.dk/?id=p197&L=0 (uddrag af 1. akt på svensk og i oversættelse). (OBS: *Frøken Julie* er læst som værk i forløbet Det Moderne Gennembrud)
Omfang	10 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det sprogligeg stofområde:* - Samtaleanalyse med fokus på sproghandlinger, samarbejde, høflighed, undertekst og Facework (kommunikationsanalyse) *Det litterære stofområde:* - Drama-analyse, heri inddrages samtaleanalysen. **Faglige mål:** - Analyse af kommunikationen – den verbale og i mindre grad non-verbale – i samtaler i fakta- og fiktionstekster, særligt fokus på dramaet.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 13	**Realisme og modernisme**
Indhold	**Fagtekster:** Kjær Hansen m.fl: *Litteraturen på langs og på tværs* (I-bog), flg. afsnit: - ”Modernisme og realisme”: https://litthist.systime.dk/?id=p126 - ”Det moderne samfund”: https://litthist.systime.dk/?id=p169 - ”1900 tallets stilretninger”: https://litthist.systime.dk/?id=p170 - ”Første verdenskrig og ekspressionisme - til og med "Ekspressionisme og futurisme som tidlig modernisme”: https://litthist.systime.dk/?id=c461 - ”Folkelig realisme og socialrealisme”: https://litthist.systime.dk/?id=p172 - ”Efterkrigstidsmodernisme”: https://litthist.systime.dk/?id=p173&L=0 ”Karen Blixen”: https://litthist.systime.dk/?id=c491 - 60´er modernisme (1960-1970): https://litthist.systime.dk/?id=p174&L=0 - Ny realisme (1960-1980): https://litthist.systime.dk/?id=p175 - **Tekster til analyse:** Broby-Johansen: ”BLOD” (Værk) Martin A. Nexø: ”Lønningsdag” Martin A. Hansen: ”Soldaten og pigen” Karen Blixen: ”Ringen” Amalie Skram: ”Karens jul” (Læst i forbindelse med gennemgang af eksamen ved hjælp af eksamensfilm: ”Ved det grønne bord”) Klaus Rifbjerg: ”Terminologi” og ”Livet i badeværelset” (1960) Peter Seeberg: ”Patienten” (1962) Vita Andersen: “Fredag”, “Lørdag”, “Søndag” (1977) **Selvvalgt værk:** Dansk forfatter, værk fra 1990-2018 (se næste forløb)
Omfang	25 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: Selvvalgt værk **Faglige mål:** Analyse, fortolkning og perspektivering Skelnen mellem realisme og modernisme
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning og små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 14	**Selvvalgt værk 2 – læst i forbindelse med realisme og modernisme**
Indhold	

Michelle P	Stine Pilgaard - Min mor siger
Nadia	Jakob Ejersbo - Eksil
Martin	Kristian Bang Foss - Døden kører Audi
Nick	Helle Helle – Biler og dyr
Boris	Helle Helle - Biler og Dyr
Cecilie	Kristian Ditlev Jensen – Jeg siger det
Michelle R	Kirsten Hammann – Alene hjemme
Julie	Iselin C Hermann- Dampe
Michala	Naja Marie Aidt - Bavian
Mette	Jussi Adler-Olsen – Flaskepost fra P
Camilla	Jussi Adler Olsen - Kvinden i buret
Katja	Camilla Stockmann, Janus Køster Rasmussen - Bullshit
Louise	Jussi Adler Olsen - Kvinden i buret
Britt	Sara Blædel - Kald mig prinsesse

Omfang	5 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: Selvvalgt værk **Faglige mål:** Analyse og fortolkning, præsentation af værk
Væsentligste arbejdsformer	Læst individuelt, fremlagt på bogmesse for resten af holdet. Formelle krav til standeren/ præsentationen: 1. En plakat (A3 ark), der præsenterer bogen grafisk. På plakaten skal der være forfatter, titel, et fængende citat fra bogen og antallet af stjerne I giver bogen. 2. En medbragt ting I forbinder med hovedpersonen, miljøet eller værket helt generelt. 3. Et KORT resume af bogen, der skal ligge ved standen!! Her skal det også fremgå om bogen hører under realisme eller modernisme – og hvorfor! 4. En PERSPEKTIVERING til en af de tekster I har læst i dansk illustreret ved hjælp af et mindmap, der ligger ved standen. Skal vise ligheder og forskelle. 5. I skal derudover forberede jer på at fortælle om bogen til de andre i klassen. I skal kunne svare på spørgsmål til stilen, personerne, temaet, miljøet, osv. .

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 15	**Journalistik**
Indhold	**Fagtekster:** Schultz Larsen: *Håndbog til dansk*, Systime, afsnit: "Avisjournalistik": https://hbdansk.systime.dk/?id=p218, flg. underafsnit: - "Ydre komposition" - "Avisens genrer" - "Nyhedsjournalistik" - "Meningsjournalistik" - "Fortællende journalistik" - "Servicejournalistik" - "Indre komposition" - "Det journalistiske sprog". Henrik Olsson og Henrik Poulsen: *Ryd forsiden*, Dansklærerforeningen (2004), s. 38-54 ("Hvad er en nyhed?", "De fem nyhedskriterier") Lærerproduceret oversigt over nyhedsjournalistik vs. fortællende journalistik **Tekster til analyse:** Amanda H. Alberts: "Farlig medicin stjålet", Ekstra Bladet (03.01.2018) Sebastian Risbøl: "Indre mission: Frihed til at afvise vielser af homoseksuelle holder Folkekirken sammen", Politiken, Sektion: *Danmark* (03.01.2018) Ritzau: "Dansk soldat blev dræbt af skud fra kammerat" (26.02.2008) Karl Erik Stougaard og Jesper Dahl Caruso: "Leaving on a jetplane", Berlingske Tidende (24.01.2010) Herman Bang: "Branden", Nationaltidende (4.10.1884) Henrik Vesterberg: "Reportage fra dødsruten: En sidste nat på Café Louise", Politiken, Sektion: *I byen* (29.11.2016) Søren Flott m.fl.: "Brandkatastrofen: Som om solen kom for tæt på", Jyllandsposten, Sektion: *Indland* (04.11.2004) Morten Sabroe: "Undskyld … Kan De sige mig, hvor udgangen er?" (1995)
Omfang	10 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det mediemæssige stofområde:* - Fokus på avisartikler - Nyhedsjournalistik og fortællende journalistik - Nyhedskriterier - Fakta- og fiktionskoder **Faglige mål:** - Analyse af avisartikler med henblik på relationen mellem form og indhold i hhv. nyhedsjournalistik og fortællende journalistik, fokus på komposition, nyhedskriterier, nyhedsgenrer, journalistisk sprog, fakta- og fiktionskoder
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde, små skriftlige øvelser.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 16	**Nyeste tid – litteratur og kortfilm**
Indhold	**Fagtekster:** *Litteraturportalen*; Gyldendal, flg. sider: "Om perioden: Minimalisme og grotesker (1990-2000). "Nyeste tid", herunder: "Samfund og jegsprog i poesien": http://litteraturportalen.gyldendal.dk/Indgange/Forloeb/Nyeste_tid.aspx Henrik Poulsen: *Grundbog til Dansk*, Systime: "Filmen som medie": https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=p393, flg. underafsnit: "Filmanalyse 1: Plot og story": https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=p394 "Filmanalyse 2: Klippeformer": https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=p395 "Filmanalyse 3: Stil": https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=p396 "Kortfilm": https://grundbogtildansk.systime.dk/?id=p399 **Tekster til analyse:** ***Noveller*** Naja Marie Aidt: "Bulbjerg", fra *Bavian* (2006) Helle Helle: "Køreplaner", fra *Rester* (1995) Jan Sonnergaard: "Sex", fra *Radiator* (1997) ***Digte*** Caspar Eric: "Jeg vågner alene i sengen, fra *7/11* (2014) Asta Olivia Nordenhof: "når man er vokset op med vold og sex", "en våd græsplæne og jeg", fra *Det nemme og det ensomme* (2013) Theis Ørntoft: "Den grønne offentlighed", fra *Yeahsuiten* (2009) ***Kortfilm*** Anette Riisager: "100 m fri" (1993), 3 min., http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/100-meter-fri Dennis Petersen og Frederik Meldal Nørgaard: "Kuppet" (2006), 6 min., http://filmcentralen.dk/grundskolen/film/kuppet Mathias Broe: "Ud af det blå" (2016), 13 min.,(Super 16-film), http://super16.dk/film/ud-af-det-blaa Søren Peter Langkjær Bojsen: "Delphi" (2016), 26 min., http://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/delphi-/
Omfang	14 lektioner a 45 minutter
Særlige fokuspunkter	**Kernestof**: *Det litterære stofområde:* - Noveller og digte fra 1990-2018 *Det mediemæssige stofområde*: - Filmsprog - Nyere kortfilm **Faglige mål:**

	- Analyse og fortolkning af noveller og digte i en litteraturhistorisk ramme om tendenser fra nyeste tid, realisme og modernisme. - Tendenser i fokus: minimalisme, ny realisme, det groteske, samfund og jegsprog i poesien. - Analyse og fortolkning af kortfilm fra nyeste tid.
Væsentligste arbejdsformer	Gruppearbejde, klasseundervisning, individuelt arbejde.

Retur til forside

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb (1 skema for hvert forløb)

Retur til forside

Titel 17	**Holberg og repetition af kunst- og folkeeventyr**
Indhold	**Fagtekster:** Kjær-Hansen m.fl: *Litteraturen på langs og på tværs*, I-bog, flg afsnit: - 1720-1800: Oplysningstiden https://litthist.systime.dk/?id=p123 - Oplysningstidens samfund: Ny borgerlig offentlighed https://litthist.systime.dk/?id=p151 - Livssyn: https://litthist.systime.dk/?id=p152 - Essays og epistler: https://litthist.systime.dk/?id=c385 - Perspektivering til i dag: https://litthist.systime.dk/?id=p156 - Folkeeventyr: https://litthist.systime.dk/?id=p136 **Tekster til analyse:** - Holberg: Epistel 89: Fordærvet smag i kærlighed (1748) - H. C. Andersen: "Hvad Fatter gjør, det er altid det Rigtige" (1861) - Forfatter ukendt, indsendt til Svend Grundtvig i 1855: "Vil du ikke købe, så kan vi jo bytte"
Omfang	7 lektioner a 45 minutter
Særlige fo-kus-punkter	**Kernestof**: - *Kanonforfatter: Holberg* **Faglige mål:** - Analyse og fortolkning - Repetition af begreber fra litteraturanalyse og stilistik på tværs af forløb.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, individuelt arbejde.

Retur til forside